

Personalens förväntningar på familjecentret i Berghäll - En kvalitativ enkätstudie

Tua Heimbürger & Emilia Niskanen
Helsingfors universitet
Statsvetenskapliga fakulteten
Praktikforskning
Handledare: Matilda Wrede-Jäntti
Februari 2020

FORSKNINGS- KONTEXT

Familjecentret i Berghäll öppnade sina dörrar 4.6.2019 (Helsingfors stad, Social- och hälsovårds enheter 2019). Familjecentret finns till för att erbjuda olika social- och hälsovårdstjänster åt familjer och de svenskspråkiga tjänsterna är nu för första gången alla samlade under samma tak i Helsingfors. (Kajander 2019) Verksamheten på det nya familjecentret har nu kommit igång och arbetsplatsen intresserar sig för hurdana förväntningar den svenskspråkiga personalen har på familjecentret i Berghäll.

Forskningen är gjord i samarbete med familjecentret i Berghäll. Undersökningen gjordes med hjälp av de svenskspråkiga social- och hälsovårds yrkeskunniga som arbetar på familjecentret.

Familjecentermodellen anlände till Finland i början av 2000-talet och år 2002 lanserades de första familjecentren. Efter det utformades verksamhetsmodeller för familjecentren och år 2007 skrevs utvecklingen av familjecenter in i regeringsprogrammet. (Kekkonen, Montonen & Viitala 2011). Helsingfors stads första familjecenter öppnades under sommaren 2017 i östra Helsingfors (Helsingin Kaupunki, Sosiaali- ja terveystoimiala, 2017). Efter det har det ytterligare öppnats två familjecenter var av den ena är Berghälls familjecenter (Helsingin Kaupunki, Sote-palvelujen toimipisteet, 2019).

SYFTE & FORSKNINGSFRÅGOR

Syftet med studien är att utreda hurdana förväntningar de svenskspråkiga professionella inom social- och hälsovården har på de svenskspråkiga tjänsterna på familjecentret i Berghäll. Målet är att få en bild om hur de professionella upplever att arbetet fungerar på familjecentret och hur arbetet kunde utvecklas. Studien vill dessutom utreda ifall det är till nytta, för klienten och personalen, att koncentrera alla de svenskspråkiga familjetjänsterna på ett och samma ställe istället för att ha dem splittrade runt omkring i Helsingfors. Det vill säga kommer familjecenter att enligt personalen ha en positiv inverkan på arbetsgemenskapen och klienternas upplevelse av tjänsterna.

Våra forskningsfrågor är följande:

- Hurdana förväntningar och upplevelser har de svenskspråkiga professionella inom social- och hälsovårdstjänsterna om familjecentret i Berghäll?
- Anser de svenskspråkiga professionella på familjecentret att centralisering av social- och hälsovårdstjänsterna är till nytta för klienten?

MATERIAL OCH ANALYS

Vår materialinsamlingsmetod är enkät och vi har använt oss av Helsingfors universitets e-lomake. Våra respondenter hade ca två veckor på sig att besvara enkäten. Respondenterna fick påminnelser via e-post att besvara enkäten via vår kontaktperson på familjecentret.

Vår analysmetod är kvalitativ innehållsanalys och som teori använde vi oss av systemteori. Systemteoriens olika nivåer delade vi in enligt följande; mikronivån är de enskilda social- och hälsovårdstjänsterna, mesonivån är familjecentret och makronivån är samhället som inkluderar klienten.

RESULTAT

Efter en analys av vårt material har vi kunnat konstatera tre teman som personalen klart och tydligt förväntar sig familjecentret skall förbättra och förtydliga. Dessa teman är synlighet, gemenskap och mångprofessionellt arbete.

- GEMENSKAP

Personalen förväntar sig en bättre gemenskap mellan de olika tjänsterna. Denna gemenskap skulle göra tröskeln mindre för att kontakta de olika tjänsterna på familjecentret. Gemenskapen skulle även förbättra personalens samarbete som även skulle sedan gagna klienten. Personalen förväntar även en aktivare roll från ledningen för ökandet av gemenskap. Personalen anser att ett fungerande system är till klientens fördel.

- SYNLIGHET

I utvecklingen av familjecentret har ett av målen varit att göra de svenskspråkiga tjänsterna synliga och tillgängliga för familjer i Helsingfors (Kajander, 2019). Det fanns även dem som inte anser att familjecentret har en inverkan på de svenskspråkiga tjänsternas tillgänglighet men största delen av informanterna upplever, enligt vår tolkning, att familjecentret har en positiv inverkan på synligheten och tillgängligheten. Många av dem som besvarat enkäten kopplade ihop familjecentret med en känsla av trygghet för klienten. Det är för klienten bekvämt att få service på ett bekant ställe och att sköta många ärenden på en och samma gång.

- MÅNGPROFESSIONELLT ARBETE

Mångprofessionellt arbete var ett av de teman som mest kommenterades av personalen på familjecentret. Mångprofessionellt arbete framgick i svaren i form av samarbete och konsultering. Personalen förväntar sig smidigare, snabbare och bättre samarbete mellan de olika tjänsterna på familjecentret. Det finns ett behov av att klargöra instruktioner för samarbete och konsultering. Resultaten tyder även på att mångprofessionellt arbete ger personalen en klarare bild av klientens situation och därmed även påverkar klientens möjligheter till rätta stödformer. Personalen har även förväntningar av samarbete på chefsnivå och med tredje sektorn.

IDÉER FÖR UTVECKLING

Våra förslag på fortsatt forskning är en uppföljande studie där man skulle ta reda på ifall personalens förväntningar på familjecentret ändras och en forskning gällande mångprofessionellt arbete och samarbete. Det skulle dessutom vara intressant att höra hurdana förväntningarna är på den finska sidan och ifall förväntningarna skiljer sig mellan olika familjecenter.

Ett konkret förslag till arbetsplatsen är att det kunde finnas t.ex. en postlåda där personalen kan fylla i utvecklingsidéer, feedback och frågor till förmännen. Det här skulle ge arbetsplatsens chefer en insyn i vad som måste tas upp och klargöras eller diskuteras inom familjecentrets olika social- och hälsovårdstjänster.

Personalen på familjecentret i Berghäll har utvecklingsidéer, framförallt gällande gemenskap och konsultering. För att dessa utvecklingsidéer i framtiden skall förverkligas i praktiken krävs aktivering på högre nivå, d.v.s. från ledningen. Arbetsgivaren skall skapa utrymme för utveckling och ge arbetstagaren möjligheten att framföra förslag och idéer. I bästa fall gynnar detta alla de tre olika systemteoretiska nivåerna i vår forskning, mikro, meso- och makro, d.v.s. personalen, familjecentret som helhet och klienten och samhället.

KÄLLOR

Helsingfors stad, Social- och hälsovårds enheter. (2019). Ofta ställda frågor. Hämtad 7.11.2019 från <https://www.hel.fi/sote/enheterna-sv/enheterna-i-alfabetisk-ordning/berghalls-familjecenter/ofta-stallda-fragor/>

Helsingin Kaupunki, Sosiaali- ja terveystoimi. (2017). Helsingin ensimmäinen perhekeskus avautui. Hämtad 19.9.2019 från <https://www.hel.fi/sote/fi/esittely/julkaisut/ uutiskirje-et/itakatustadins4>

Helsingin Kaupunki, Sote-palvelujen toimipisteet. (2019). Perhekeskukset. Hämtad 19.9.2019 från <https://www.hel.fi/sote/toimipisteet-fi/perhekeskukset/>

Kajander, S. (2019, 6 juni). Svenskspråkig service samlas i Berghäll. *Kommuntorget*. Hämtad 10.11.2019 från <https://kommuntorget.fi/social-och-halsovard/svensksprakig-service-samlas-i-berghall/>

Kekkonen, M., Montonen, M., & Viitala, R. (2011). Familjecenter i Norden: –en resurs för barn och familjer. Hämtad 7.11.2019 från <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:701655/FULLTEXT01.pdf>